

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

GGD-GHOR Nederland

T.a.v. 5.1.2e

Zwarte Woud 2

3524 SJ UTRECHT

Ministerie van VWS

Directie PDC-19
Testen en Traceren

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e, 5.1.2e, (5.1.2e)
5.1.2e

T 06 5.1.2e

M

5.1.2e @minvws.nl

Kenmerk

2376160-1010599

Uw brief

Bijlage(n)

-

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum **10 JUNI 2021**
Betreft Brief aan GGD'en over testen uitgaande reizigers

Geachte 5.1.2e

In het bestuurlijk overleg van 28 mei en van 8 juni heb ik u gevraagd of de GGD'en (of een aantal daarvan) willen mee werken aan het (gratis) testen van uitgaande reizigers voor in elk geval de maanden juli en augustus, naast de andere sporen die worden opgezet. In deze gesprekken heeft u, namens de directeuren publieke gezondheid, verschillende vragen en zorgen gedeeld. In deze brief wil ik zo goed mogelijk tegemoetkomen aan uw vragen.

Ik wil vooropstellen dat het de inzet is van het kabinet om gebruik te maken van drie verschillende routes waar testen voor uitgaande reizigers kunnen plaatsvinden. De GGD'en zijn daarmee één van de routes en staan dus expliciet niet als enige aan de lat voor deze opgave. Het kabinet volgt deze parallelle benadering met het oog op piekbelasting die zich voordoet in specifieke populaire vertrekdagen en -weken, waarop sprake kan zijn van ca 300.000 testen per dag.

Ik schets kort de drie routes en de laatste stand van zaken

1. Testen vergoeden via de reisbranche: De reisbranche heeft een flinke hoeveelheid testcapaciteit ingekocht. Dit zijn enerzijds drie grote touroperators (Corendon, TUI en Sunweb) die alle drie een apart contract hebben met een grote testaanbieder. En anderzijds is dit de ANVR die een contract heeft met een testaanbieder, waar ook kleinere reisorganisaties gebruik van mogen maken. In totaal heeft de reisbranche ca. 120 testlocaties. In deze contracten kan gewisseld worden tussen PCR en antigeen testcapaciteit. De reisbranche heeft aangegeven dat dit goed zal zijn voor zeker ca. 100.000 testen per dag.
2. Het starten van een Open-House: Hiermee wordt aan andere commerciële partijen dan die via de reisbranche zijn gecontracteerd zoals genoemd onder punt 1, de kans gegeven om deze testen uit te voeren. Door deze optie mee te nemen wordt de kans op rechtszaken sterk verkleind dan wanneer er gekozen was voor de bestaande routes via de reisbranche of de GGD'en. Im-

mers, alle partijen die aan de gestelde voorwaarden voldoen, kunnen worden gecontracteerd, waardoor de markt juist een kans krijgt om deze diensten uit te voeren. Het ministerie van I&W is voortvarend aan de slag met het opzetten van deze open-house. Op 7 juni is de vooraankondiging gepubliceerd, partijen kunnen zich per 14 juni inschrijven tot 21 juni en op 25 juni wordt bekend gemaakt met welke partijen een contract wordt gesloten. Vervolgens kan gestart worden met de aansluiting van deze partijen op de CoronaCheck app. Overigens zien we momenteel dat zich al een substantieel aantal testaanbieders heeft aangemeld voor aansluiting (ca. 30 in behandeling, naast de 11 die door SON zijn gecontracteerd.).

3. *De inzet van (een aantal) GGD'en:* De verwachting is er dat er bij de GGD'en in de zomerperiode overcapaciteit is. Ik heb de GGD'en gevraagd om in elk geval in Q2 en Q3 nog klaar te staan voor minimaal 100.000 testen per dag. De verwachting is dat in de zomerperiode, wanneer we 2020 als voorbeeld nemen, ca. 10.000-20.000 reguliere testen per dag worden afgenomen. In het kader van het doelmatig gebruik maken van publieke middelen, zou het zonde zijn om geen gebruik te maken van deze infrastructuur. Uiteraard blijft het van belang dat de ggd'en voldoende capaciteit moeten hebben voor hun huidige taak, maar de verwachting is dat dit niet in het gedrang komt gegeven de te verwachten aantal testen. Hoewel ik begrip heb voor de discussie of dit tot de publieke taak van de GGD'en behoort, ben ik het inhoudelijk niet volledig eens met dit standpunt. Tot het testen van reizigers is door de EU-lidstaten gezamenlijk besloten ter voorkoming van verspreiding van de infectieziekte, met het zoveel mogelijk laten doorgaan van het maatschappelijk verkeer. De testen die worden uitgevoerd in andere lidstaten hebben tot gevolg dat mensen die naar Nederland komen COVID-vrij zijn, en vice versa. Deze vorm van testen draagt dus wel degelijk bij aan de publieke gezondheid. Het gaat om een grensoverschrijdende pandemie die grensoverschrijdende samenwerking vereist.

Hieronder geef ik antwoord op de verschillende vragen die door u zijn gesteld:

- a. Hoe zit het met de juridische aansprakelijkheid van de GGD'en wanneer een burger haar vlucht mist omdat de testuitslag onverhoopt later komt dan het moment van vertrek?**

De juristen van VWS geven daarop het volgende antwoord:

- De GGD'en moeten zelf vooraf duidelijk aan deze groep reizigers communiceren binnen welke termijn de uitslag er doorgaans is en dat de GGD'en niet aansprakelijk kan worden gehouden voor schade als gevolg van een te late uitslag.
- De meest geëigende plek daarvoor is in de algemene voorwaarden voor de levering van diensten. NB de algemene voorwaarden dienen ter hand te worden gesteld (bijvoorbeeld als (digitale) bijlage bij een testafsprakenbevestiging), anders leidt dit ertoe dat deze niet van toepassing zijn.
- Er moet dus een aanpassing gemaakt worden in de algemene voorwaarden. Een alternatief is dat er in dit specifieke geval afgeweken kan worden van de algemene voorwaarden. In dat geval zal de GGD ervoor moeten zorgen dat de klant op de één of andere manier akkoord gaat met die afwijking, bijvoorbeeld

door het zetten van een vinkje in de digitale omgeving waar een testafpraak wordt gemaakt, of op de testlocatie zelf.

- Het wordt sowieso aanbevolen om in te regelen dat de klant bij het maken van de afspraak expliciet moet accepteren (door het zetten van een vinkje) dat er een mogelijkheid bestaat dat de uitslag er niet op tijd is en dat dit voor rekening en risico van de klant komt en dat de GGD niet voor schade zoals de kosten van een nieuw ticket aansprakelijk kan worden gehouden.
- Daarnaast zal VWS dit ook opnemen via haar communicatiekanalen.

b. Waarom worden de toegangsteststraten niet hiervoor ingezet?

- De reden dat het kabinet niet zonder meer gebruik kan maken van de toegangsteststraten van SON heeft een aantal redenen:
 - *Juridisch risico:*
 - Op dit moment is de opdracht aan Stichting Open Nederland het realiseren van testcapaciteit voor toegangstesten. Het testen van reizigers valt dan ook buiten de reikwijdte van de opdracht. Hiertoe zou een aparte opdracht verstrekt moeten worden.
 - Dit zou gelet op de tijd dan een enkelvoudig onderhandse opdracht moeten zijn. Vanwege de rechtszaken die afgelopen maanden zijn aangegane tegen de Staat vanwege het contracteren van testcapaciteit via SON, zijn hier grote juridische risico's aan verbonden.
 - Er zijn immers voldoende testpartijen op de markt die deze testen kunnen uitvoeren.
 - Het concrete risico van het verstrekken van een opdracht aan SON is dat andere commerciële partijen die ook testen voor reizigers willen uitvoeren, een kort geding starten bij de rechter en vernietiging van de opdracht eisen, wat gevolgen kan hebben voor het testen van reizigers via deze route.
 - Dit is één van de redenen dat er momenteel wordt gewerkt aan het contracteren van testcapaciteit via een open-house.
 - *Uitvoeringstechnisch:*
 - De toegangsteststraten zijn opgebouwd om toegang te verlenen tot een faciliteit in Nederland.
 - Het is vooralsnog de verwachting dat er gebruik gemaakt zal gaan worden van de ca. 400.000 testen per dag in de zomer voor dit specifieke doel. Met name omdat de verwachte piekbelasting op dezelfde dagen zal vallen voor het toegangstesten als voor het testen van reizigers (vrijdagen en zaterdag).
 - Daarnaast worden er momenteel nog voornamelijk antigeen testen afgenomen bij deze teststraten. Ook worden er 5.1.2i Procepositie Slaag uitgerold, maar dit is niet een test type dat wordt goedgekeurd voor het DCC (dit komt voort uit de EU-verordening).
 - Hoewel steeds meer landen ook alleen een antigeen test goedkeuren en er nog wordt gewerkt aan harmonisatie op EU-niveau middels de raadsaanbeveling 1475, worden NAAT(PCR) testen door alle landen goedgekeurd en antigeen testen nog niet door alle landen.

c. Bovenstaande argumentatie geldt dan toch ook voor de GGD'en?

- Dat klopt, maar het verschil is dat de GGD'en een publieke partij zijn waar we als Staat (minister van VWS) een opdracht aan kunnen geven op grond van de Wet publieke gezondheid.

- Het is wel zo dat marktpartijen, ook wanneer de testen bij de GGD'en uitgevoerd zouden worden naar de rechter kunnen gaan vanwege gedeelde inkomsten, maar deze zaak zou dan gericht zijn tot de Staat, en niet tot de GGD'en. Hierover licht ik meer toe in het antwoord op vraag d.
- Met het uitschrijven van een open-house door de Staat (IenW) wordt de kans op rechtszaken klein ingeschat. Met de open-house geeft de Staat immers alle commerciële partijen de kans om de reizigerstesten uit te voeren.

d. U geeft aan te vrezen voor rechtszaken van andere testpartijen wanneer deze testen door de GGD'en worden uitgevoerd, en vraagt of wij de GGD'en en GGD GHOR de garantie kunnen geven dat zij op geen enkele wijze aansprakelijk gesteld kunnen worden met betrekking tot het testen van uitgaande reizigers door verstoring van de markt of door het verwerken en doorleveren van data tussen verschillende partijen:

- Indien en voor zover er onverhoopt een kort geding aangespannen zou worden, zal deze zich primair tot de Staat als aanbestedende dienst richten.
- De Staat is verantwoordelijk voor het op een juiste wijze uitvoeren van deze opdracht. Met het uitschrijven van een open-house door de Staat (IenW) wordt de kans op rechtszaken klein ingeschat. Met de open-house geeft de Staat immers alle commerciële partijen de kans om de reizigerstesten uit te voeren. De open house zorgt juist voor het betrekken van de markt, in plaats van het verstoren van de markt.
- Tevens is in de vooraankondiging van de open-house aangegeven dat de GGD'en mogelijk een deel van de testen kunnen gaan uitvoeren. Dit is ook mitigatie van bovenstaand risico.
- De GGD'en zullen bij het testen van reizigers (bijzondere) persoonsgegevens verwerken, zoals u dat nu ook al doet. Omdat de GGD'en in deze verwerkingsverantwoordelijke zijn en op die verantwoordelijkheid kunnen worden aangesproken door de betrokkenen, kan VWS niet de gevraagde garantie afgeven dat de GGD'en niet aansprakelijk zullen worden gesteld voor onrechtmatigheden in dezen. Net als dat in de huidige situatie bij de reguliere testen ook niet het geval is.
- De minister is verwerkingsverantwoordelijke voor Coronacheck app, de GGD'en voor het tijdig en juist aanleveren van de gegevens en voor hun aansluiting op de app (hierover worden momenteel nadere afspraken gemaakt).
- Overigens, de CoronaCheck is gebouwd conform de principes van privacy en security-by-design en er zijn veel privacy waarborgen ingebouwd.
- Daarnaast is VWS beschikbaar om met de GGD'en mee te denken over specifieke aspecten van gegevensverwerking, indien de GGD'en tegen juridische vragen aanlopen.

e. Hoe zit het met het afsprakenportaal voor het testen van reizigers?

- Het Ministerie van I&W heeft een opdracht verleend aan SON om een afsprakenportaal te bouwen voor het testen van uitgaande reizigers die worden gecontracteerd via de open-house.
- Wanneer burgers een reistest willen boeken, kunnen zij zich melden via dat portaal.
- Als de GGD besluit om mee te doen met het testen van reizigers, dan horen wij graag hoe u dit digitaal en/of via een callcenter wilt gaan inregelen. De be-

doeling is dat de burger via Rijksoverheid.nl wordt doorverwezen naar de teststraten via de open-house en (wanneer een aantal GGD'en besluiten om mee te doen) naar de website/telefoonnummer van de GGD'en.

f. U geeft aan dat er nog erg veel onzekerheid is m.b.t. de Europese Richtlijnen, de acceptatie van de verschillende typen testen en de geldigheidsduur daarvan:

- Ik verwacht dat de Raadsaanbeveling op 15 juni wordt aangenomen. Op dit moment vinden de onderhandelingen nog plaats.
- De inzet van Nederland is om zoveel mogelijk te harmoniseren. Dat geldt ook voor de acceptatie van de testen. Onze inzet is dat lidstaten zowel antigeen als PCR accepteren als testbewijs.
- In het laatste voorstel dat de Commissie heeft gedaan is opgenomen dat lidstaten nog wél zelf mogen bepalen welke testen zij willen accepteren maar dat dit wel een NAAT (PCR en LAMP) test van max. 72 uur oud moet zijn, of een antigeen test van max. 48 uur oud, of beiden. Dit geeft nog geen garantie maar wel een goede indicatie van de definitieve Raadsaanbeveling 1475.
- In geen geval zal de uitkomst zijn dat er door alle lidstaten alleen PCR testen geaccepteerd worden.
- In de EU-verordening staat immers al dat de uitgave van de DCC op basis van een NAAT(PCR) en antigeen test moet zijn.
- Daarnaast gaat het om een raadsaanbeveling en mogen lidstaten hier altijd nog van afwijken.
- Er zijn nu al een aantal belangrijke vakantielanden die ook alleen de antigeen test accepteren (Italië, Spanje, Oostenrijk, Frankrijk, Zweden, Duitsland, Denemarken, Polen, Tsjechië, Letland, Estland).
- Mijn punt is dat ervan uit gegaan kan worden dat het een mix van antigeen en PCR testen wordt.

g. U geeft aan twijfels te hebben over de betrouwbaarheid en ervaring van de verschillende testpartners en de zekerheid dat zij de benodigde testen ook kunnen uitvoeren:

- Zoals ook onder vraag e. aangegeven zal het om een combinatie gaan van PCR testen en antigeen testen.
- Op dit moment vinden alle testen voor reizigers al plaats bij commerciële teststraten. De IGJ houdt hier toezicht op, en tot op heden zijn hier nog geen grote misstanden uit gebleken. Daar waar dat wel het geval is kan de IGJ acteren.
- In de open-house worden de minimale eisen gesteld waar de partijen aan moeten voldoen. Één van die voorwaarden is dat de partijen moeten voldoen aan de kwalitatieve uitgangspunten voor testen buiten GGD-locaties. En dat zij het afgelopen half jaar ervaring moeten hebben opgedaan met het testen op COVID-19 met PCR/antigeen.
- Mocht uw vraag ook betrekking hebben op de beschikbare testcapaciteit. Voor wat betreft de antigeen testen voorzie ik daar geen grote problemen.
- Voor wat betreft de PCR testcapaciteit kan ik daar het volgende over melden.
- Boven op de contracten die nu gecontracteerd zijn bij Dienst Testen t.b.v. de GGD'en, zijn er voor de testpartijen die bij Dienst Testen bekend zijn in elk geval nog ca. 90.000 testen per dag aanvullend beschikbaar in de markt (zie ook cockpit slide 8 'groeimogelijkheden').

- De verwachting is dat dit niet het volledige beeld is van de markt, en dat de beschikbare testcapaciteit mogelijk nog een stuk hoger ligt.
- h. U geeft ook aan twijfels te hebben over of partijen voldoende snel aangesloten kunnen worden op de Corona Check app:**
- In de afgelopen periode is gebleken dat het aansluiten op CoronaCheck niet alle testaanbieders even makkelijk afging. Dat had vooral te maken met het goed op papier kunnen onderbouwen dat de organisatie voldoet aan de wet- en regelgeving en de normen rondom informatiebeveiliging in de zorg. In de open-house van I&W zal als eis worden opgenomen dat zij kunnen voldoen aan de voorwaarden die worden gesteld voor de aansluiting op de Corona-Check app.
 - Om dit proces te bespoedigen wordt het team dat de testaanbieders informeert en begeleidt bij het aansluitproces en ook de toetsing doet tegen de regels flink opgeschaald om aan de verwachte stijging van aanvragen te kunnen voldoen;
 - Daarnaast hebben we momenteel (vooruitlopend op de open-house) al 30 aanmeldingen in behandeling van testaanbieders die aangesloten willen worden op CoronaCheck, naast de 11 die door SON zijn gecontracteerd. Het ligt in de lijn der verwachting dat dit partijen betreft die overwegen zich in te schrijven voor de open-house;
 - Indien gewenst kunnen partijen die uit de open-house komen gebruik maken van de teststraatapplicatie van SON. Die is reeds aangesloten, waardoor de technische aansluiting voor dat deel sneller kan verlopen;
 - Ook zal een deel van de partijen die zich hebben ingeschreven om testen uit te voeren voor toegangstesten, zich ook inschrijven voor de open-house. Zij zijn daarmee dus al aangesloten op CoronaCheck, waardoor de testresultaten die zij bieden ook in een DCC omgezet worden. NB het zijn de inreisregels van andere landen die bepalen welk testtype vereist is (zie ook f.)
- i. U geeft aan zorgen te hebben over of het contact met de burger voldoende goed geregeld is, en een punt waar burgers terecht kunnen met hun vragen:**
- Er wordt niet van de GGD'en verwacht dat zij voor vragen van reizigers 24/7 beschikbaar staan. Dit is de taak van de Rijksoverheid en daarop wordt onderstaande voorbereid.
 - De reden dat u daar nog geen resultaat van heeft gezien is omdat er nog heel hard wordt gewerkt aan het tijdig realiseren van het DCC.
 - Tegelijkertijd wordt er op de achtergrond heel hard gewerkt aan communicatiecampagnes en het opzetten van informatiekkanalen voor burgers:
 - De "campagne" alleen samen: wordt uitgebreid, met een specifieke serie uitingen rond reizen (reisadvies + DCC + quarantaineregels). Die start tegelijk met de introductie van het DCC
 - De organisaties in de reisketen: reisorganisaties (incl. ANWB), vervoerders (zoals luchtvaartmaatschappijen), knooppunten (zoals Schiphol) en evenementenorganisaties, worden intensief geïnformeerd en voorbereid zodat zij reizigers en bezoekers optimaal kunnen ondersteunen.
 - Bestaande informatiekkanalen van de overheid en reisorganisaties worden ingericht met specifieke informatie over DCC.
 - Er zijn helpdesks opgericht van de Stichting Open Nederland en van de Coronacheck en DigiD (Logius). Waar nodig kunnen die opschalen.

- Tevens kan men altijd terecht voor vragen via de publieke informatielijnen (0800-1351 en 1400).
- Via [Nederlandwereldwijd.nl/wijsopreis.nl](https://nederlandwereldwijd.nl/wijsopreis.nl) is er een 24/7 contact center van Buitenlandse zaken. Ook dit wordt gedurende de zomer voor dit doel opgeschaald.

Tot slot wijst u er in uw brief nog op dat CoronIT aangesloten zal moeten worden om gegevens betreffende vaccinaties, doorgemaakte infecties en negatieve testresultaten beschikbaar te kunnen maken. Ik vertrouw erop dat u alles in het werk stelt om dit voor 23 juni te realiseren, samen met het team van VWS dat hieraan werkt.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,

5.1.2e

5.1.2e